

Zapisnik 5. sestanka Strateške skupine za družbene vidike digitalizacije pri Slovenski digitalni koaliciji

Datum in lokacija: petek, 17. december 2021, videokonferenca <https://meet.jit.si/>

Trajanje: 13:00 – 14:10

Prisotni: Arian Debeljak (Mestna občina Ljubljana), izr. prof. dr. Dan Podjed (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti), Sabina Popit (Mestna občina Ljubljana), Mojca Štruc (Ministrstvo za javno upravo) in mag. Simon Delakorda (Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo).

Drugi vabljeni: dr. Polonca Blaznik (Ministrstvo za javno upravo), Matej Cerar (Mestna občina Ljubljana), Borut Čampelj (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport), dr. Nina Gržinič Frelj (Služba Vlade RS za digitalno preobrazbo), Peter Grum (Ministrstvo za javno upravo), Maša Malovrh (Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo), Jaka Repanšek (Strateška skupina za digitalno regulativo in okolje), Aleš Vidmar (Ministrstvo za javno upravo) in Igor Zorko (Gospodarska zbornica Slovenije).

PREGLED SPREJETIH SKLEPOV

AD1) Potrditev zapisnika 4. sestanka Strateške skupine za družbene vidike digitalizacije z dne 19. novembra 2021 s strani takrat prisotnih

Sprejeti sklep št. 5-1: Arian Debeljak, Sabina Popit, Mojca Štruc in Simon Delakorda so potrdili zapisnik.

AD2) Kratke predstavitve tekočih aktivnosti deležnikov v povezavi z družbenimi vidiki digitalizacije

Mojca Štruc (Ministrstvo za javno upravo) je predstavila aktivnosti Direktorata za informacijsko družbo. S 1. januarjem 2022 se bosta področji informacijske družbe in elektronskih komunikacij prenesli na Službo Vlade Republike Slovenije za digitalno preobrazbo. Na službo se bodo prenesle tudi ostale tekoče aktivnosti direktorata kot je proces priprave Strategije Digitalna Slovenija 2030. Omenjena služba pripravlja zakonsko podlago za uvedbo digitalnega bona in izvedbo razpisov za usposabljanje za digitalne kompetence za različne digitalne vsebine.

Arian Debeljak in Sabina Popit (Mestna občina Ljubljana) sta predstavila aktivnosti lokalnih skupnosti, ki so imele sestanek z ministrom Službe vlade za digitalno preobrazbo. Teme sestanka so bili digitalni bon za izobraževanje, zakonske spremembe za lažje delovanje občin na področju digitalizacije in medobčinskih uprav (financiranje informatike na medobčinski ravni). Lokalne skupnosti so na sestanku opozorile, da predstavljajo velik problem kadri na področju informatike, ker jih ni mogoče ustrezno plačati ter da je potrebno povečati naložbe v digitalne veščine zaposlenih v občinskih upravah. Sabina je predstavila aktivnosti fokusne skupine za pripravo digitalne strategije Mestne občine Ljubljana. Občina pripravlja

anketo za posvetovanje z občani. Člane strateške skupine za družbene vidike digitalizacije bodo povabili k dopolnitvam osnutka ankete, ki se nanaša tudi na družbene vidike in digitalne veščine občanov. Strategija bo imela tudi akcijski načrt. Načrtujejo več hekatonov v okviru evropskih projektov.

Simon Delakorda (Mreža NVO za vključujočo informacijsko družbo) je predstavil tekoče aktivnosti mreže, ki so vključevale objavo [sporočila za javnost](#) na temo povečanja naložb Slovenije v družbene segmente digitalne preobrazbe v okviru Evropske kohezijske politike 2021-2027, objavo [10 zahtev za humano in družbeno sprejemljivo digitalno preobrazbo](#) skupaj s smernicami za digitalno preobrazbo Slovenije in pregledom družbenih problematik digitalne preobrazbe Slovenije ter refleksijo o razmerju med tehnološkimi korporacijami na eni strani ter vladami nacionalnih držav in civilno družbo na drugi strani [Google dilema, SLO dilema in NVO dilema](#). Mreža NVO-VID je imela v začetku decembra sestanek z Direktoratom za informacijsko družbo na temo pobude za vključitev nadomestil za uporabo odprto kodnega, prostega programja ter storitev med upravičene stroške na javnih razpisih, dopisa o izvajanju ukrepa spodbujanje sodelovanja NVO v Slovenski digitalni koaliciji (mreža čaka na odgovor direktorata od novembra 2020), izvajanje 23. člena Zakona o nevladnih organizacijah, ki se nanaša na financiranje programov in projektov NVO na področju digitalne preobrazbe s strani pristojnega resorja ter vzpostavitve Digitalnega središča za nevladne organizacije.

Dan Podjed je izvedel več vabljenih predavanj na temo digitalne in analogne preobrazbe (kako se odklopiti od digitalnega). V okviru predavanj je izpostavil, da postajamo sužnji digitalnih tehnologij namesto, da bi nam le-te omogočile več časa. Opozoril je na nadzorovalni kapitalizem kot novo obliko ekonomije in družbenega sistema, ki postaja vse bolj podoben digitalnemu fevdalizmu. Takšna primera sta sistem nadzornih kamer v Beogradu in digitalni totalitarizem Kitajske prek sistem družbenega razvrščanja pri izpolnjevanju s strani oblasti določenih družbenih norm. Gre za pojave, ki neposredno posegajo v zasebnost ljudi in človekove pravice. Problematične so tudi tehnološke korporacije kot je Google, ki so postale finančno močnejše kot posamezne države. Na tovrstne trende moramo biti pozorni tudi v Sloveniji. Digitalna strategija Mestne občine Ljubljana Ljubljana bi morala poudariti digitalno demokracijo, v okviru katere imata vsak občan in občanka prostor za zasebnost in človeškost.

AD3) Dopis Službi vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko za sestanek v januarju glede digitalne vključenosti v izvedbenem načrtu evropske kohezijske politike.

Mreža NVO-VID je v decembru sodelovala na sestanku nevladnih organizacij s Službo vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK) na temo programiranja ukrepov kohezijske politike. Mreža je predlagala, da se med strateške podlage za cilj 1 Pametna Evropa v povezavi v digitalno preobrazbo družbe vključi področje digitalne vključenosti v prenovljeni Strategiji Digitalna Slovenija 2030 (krepitev zavesti o prednostih uporabe digitalnih orodij za življenje posameznika in družbe, krepitev formalnega in

neformalnega izobraževanja in njune povezanosti za celovit razvoj digitalnih kompetenc vseh prebivalcev za digitalno vključenost ter razvoj prosto dostopnih, odprto kodnih in različnim družbenim skupinam prilagojenih digitalnih storitev). Mreža je tudi predlagala poseben sestanek med SVRK in Strateško skupino za družbene vidike pri Slovenski digitalni koaliciji.

Zveza mestnih občin Slovenije (ZMOS) je na SVRK posredovala pripombe za področje Pametna Evropa v povezavi v digitalni preobrazbo družbe. Za občine je pomemben vidik strateških partnerstev, da se naložbe ne bi drobile z vidika financ in bi imele občine skupne projekte.

Simon je dodal, da bi naložbe kohezijske politike morale spodbujati skupne medsektorske konzorcije za projekte na področju digitalne preobrazbe družbe.

Sklep št. 5-2: Člani do naslednjega sestanka strateške skupine pripravijo predloge lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij za digitalno preobrazbo družbe v okviru strateškega cilja 1.4 (izkoriščanje prednosti digitalizacije za državljane, podjetja, raziskovalne organizacije in javne organe).

Sklep št. 5-3: Simon pripravi ponovno vabilo mag. Moniki Kirbiš Rojs, državni sekretarki na SVRK, za sestanek s strateško skupino na temo izvedbenega načrta evropske kohezijske politike. Vabilo se predhodno uskladi s člani strateške skupine in pošlje na SVRK.

AD4) Rezultati Eurobarometra Digital rights and principles – podatki za Slovenijo.

Simon Delakorda je na kratko predstavil rezultate Eurobarometra Digital rights and principles, ki so relevantni za družbene vidike digitalne preobrazbe v Sloveniji. 50 % anketirancev iz Slovenije meni, da digitalne tehnologije in internet prinaša tako koristi kot slabosti za njihova življenja. Med najnižjimi v EU je delež tistih, ki menijo, da prinašajo več koristi. Anketiranci iz Slovenije so nadpovprečno visoko ozaveščeni o svojih digitalnih pravicah (Slovenija se nahaja na ravni skandinavskih držav). Kljub temu si želijo vedeti več o digitalnih pravicah (še posebej mladi anketiranci med 15-24 let starosti). Splošna spletna dostopnost za vse družbene skupine in uporabnikom prijazne javne storitve sta najpogosteje izpostavljena digitalna principa, ki so ju izpostavili anketiranci.

Sklep 5-4: Simon pripravi podrobnejši povzetek rezultatov Eurobarometra Digital rights and principles za obravnavo na naslednjem sestanku strateške skupine.

AD5) Vključevanje deležnikov v strateško skupino

Simon Delakorda je predstavil predlog za vključitev g. Mladena Bijeljaca in g. Blaža Urbanča iz Sveta za elektronske komunikacije v strateško skupino. Člani strateške skupine so se strinjali z vključitvijo.

Sklep 5-5: Simon vključi g. Mladena Bijeljaca in g. Blaža Urbanča iz Sveta za elektronske komunikacije med

vabljene na naslednji sestanek strateške skupine.

IZPOLNJENI SKLEPI PREDHODNIH SESTANKOV

I. Vključevanje deležnikov v strateško skupino za družbene vidike digitalizacije

Simon Delakorda je ponovno poslal vabilo Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije in izr. prof. dr. Vesni Dolničar (Fakulteta za družbene vede).

II. Položaj Slovenije na prenovljenem DESI indeksu

Simon Delakorda je poslal predlog sporočila za javnost Mreže NVO-VID v zvezi z indeksom DESI v komentar Polonci Blaznik in Arianu Debeljaku.

RAZNO

I. Težave pri uporabi videokonference <https://meet.kersnikova.org/> prek omrežja HKOM

Sklep 5-6: Simon Delakorda pri upravljavcu videokonferenčnega sistema <https://meet.kersnikova.org/> ponovni preveri ali imajo uporabniki omrežja HKOM težave s sliko in zvokom.

NASLEDNJI SESTANEK STRATEŠKE SKUPINE

Naslednji sestanek strateške skupine bo potekal v **petek, 21. januarja 2022 ob 13h** prek videokonference <https://meet.jit.si/>. Sestanki strateške skupine potekajo vsak 3. petek v mesecu ob 13h.

Zapisnik pripravil mag. Simon Delakorda (Mreža NVO-VID) 5. januarja 2022.